

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z wniosku C. T. przeciwko Sądowi Okręgowemu w S. VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w związku ze skargą o wznowienie postępowania toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Szczecinie III Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie III S 13/22

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 26 września 2023 r.,

wniosku C. T. w zakresie żądania wyłączenia od rozpoznania sprawy sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie – J. S., T. S., R. M., P. Ż. i sędziego Sądu Okręgowego w Szczecinie del. do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie – R. B.,

wniosku sędziego D. M. z dnia 13 lipca 2023 r. o wyłączenie od rozpoznania sprawy,

ewentualnie wyznaczenie innego równorzędnego sądu do rozpoznania skargi o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie,

1. wyłącza sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie: J. S., T. S., R. M., P. Ż. oraz delegowanego do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Szczecinie SSO R. B. - od rozpoznania sprawy III S 17/22,

2. wyłącza sędziego Sądu Apelacyjnego w Szczecinie D. M. - od rozpoznania sprawy III S 17/22,

3. wyznacza Sąd Apelacyjny w Poznaniu do rozpoznania sprawy III S 17/22 (art. 44¹ § 1 k.p.c.).

UZASADNIENIE

Odwołujący się C. T. wniósł skargę do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie o wznowienie postępowania w sprawie III S 13/22 i o wyłączenie wskazanych Sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie i delegowanego Sędziego Sądu Okręgowego od rozpoznania jego skargi, a także Sędzia Sądu Apelacyjnego wniosła o wyłączenie jej od rozpoznania sprawy, ewentualnie wyznaczenie innego sądu równorzędnego do rozpoznania sprawy. Wszyscy pozostali Sędziowie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie zostali wyłączeni od rozpoznania sprawy postanowieniem z dnia 4 stycznia 2023 r. (k. 44 w zw. z k. 68).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niezawisłość i ściśle z nią powiązana bezstronność sędziowska mają w polskim systemie prawnym rangę zasad ustrojowych sądowego wymiaru sprawiedliwości (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, A. Łazarska, T. Szanciło (w:) T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1-458¹⁶. Tom I, Warszawa 2023 ab initio; K. Gonera, Niezależność i niezawisłość sędziowska jako podstawa państwa prawa. Wewnętrzna (intelektualna) niezależność sędziego (w:) Niezależność sądownictwa i zawodów prawniczych jako fundamenty państwa prawa. Wyzwania współczesności, red. T. Wardyński, M. Niziołek, Warszawa 2009, s. 90). Przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące wyłączenia sędziego przewidują wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy z mocy samej ustawy (art. 48) oraz wyłączenie przez sąd - na żądanie sędziego lub na wniosek strony (art. 49). Jeśli chodzi o przypadki wyłączenia sędziego z mocy samej ustawy, to art. 48 k.p.c. podaje wyczerpująco przyczyny tego wyłączenia i czyni to w sposób nie pozostawiający wątpliwości, o jakie stany faktyczne chodzi w tym przepisie.

Natomiast gdy chodzi o wyłączenie sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, art. 49 § 1 stanowi, że niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48, sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności

sędziego w danej sprawie, a zgodnie z § 2 za okoliczność, o której mowa w § 1, nie uważa się wyrażenia przez sędziego poglądu co do prawa i faktów przy wyjaśnianiu stronom czynności sądu, nakłanianiu do ugody lub udzielaniu pouczeń. Przytoczona treść przepisu zawiera więc wyrażenia nieostre, wieloznaczne, mogące obejmować wiele różnorodnych stanów faktycznych (por. J. Gołaczyński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, (w:) J. Gołaczyński, Kodeks postępowania cywilnego. Nowelizacja z 9 marca 2023 r. Komentarz. Linia orzecznicza, Warszawa 2023). Z oświadczeń złożonych przez sędziów Sądu Apelacyjnego wynika między innymi, że odwołujący się i jego żona w szeregu postępowań sądowych kwestionują rzetelność sędziów, wnioskują o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych za wydane wcześniej orzeczenia, formułują zarzuty *ad persona*, czyniąc to w sposób obraźliwy i odbiegający od poszanowania praw osobistych sędziów, wszczynają postępowania sądowe przeciwko sędziom. Odwołujący żąda rozpatrzenia sprawy przez „inny, bezstronny i niezależny sąd powszechny”. Okoliczności podane przez sędziów w złożonych przez nich wcześniej oświadczeniach jednak uzasadniają uwzględnienie ich wniosków i wyłączenie od rozpoznania sprawy III S 13/22, tak jak to miało miejsce w sprawie III AUa 481/22.

Wyłączenie wymienionych w sentencji postanowienia sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (z mocy ustawy albo na podstawie art. 49 k.p.c.) stanowi natomiast - z mocy art. 44¹ k.p.c. - przesłankę do wydania aktu o charakterze organizacyjno-administracyjnym, jakim jest postanowienie o wyznaczeniu innego sądu do rozpoznania skargi odwołującej się o wznowienie postępowania; Sąd w każdym wypadku powinien kierować się dobrem wymiaru sprawiedliwości, a wśród szczegółowych przesłanek przekazania sprawy wymienia się m.in.: brak warunków techniczno-organizacyjnych do rozpoznania sprawy, mały zasób kadry sędziowskiej, subiektywne odczucia stron dotyczące oceny bezstronności sądu M. Muliński (w:) A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I A. Komentarz. Art. 1-424¹², Warszawa 2020, komentarz do art. 44¹ k.p.c. Sąd Najwyższy wyznaczył w tym celu Sąd Apelacyjny w Poznaniu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]